

Del 1

Oppgave skriftlig

1. *Hvilke temaer og problemstillinger mener du er viktigst i en arkitekturveileder for din bransje?*
2. *Hva kan en arkitekturveileder hjelpe deg med for at du i din praksis ivaretar arkitektonisk kvalitet gjennom hele prosjekteringsprosessen?*

Oppsummering av uttalelser

Uttalelse 1

Foreslår en integrert arkitekturveileder (villeder og veileder) som kombinerer klare, etterprøvbare krav med overordnede målsetninger for plan- og stedsutvikling.

Uttalelse 2

En praktisk bruksveileder som, med tydelige verktøy, viser hvordan man løser sentrale by- og bygningstemaer, fra overordnet plan til detaljert byggesøknad og tilpasser rådene til hver enkelt bydel eller tomt.

Uttalelse 3

Foreslår en villeder i tillegg til en (potensielt ensrettende) veileder. Behov for et dobbeltsystem, en veileder som gir klare rammer, og en villeder som utfordrer rammene, slik at arkitekturen blir både kvalitetssikret og er nyskapende.

Uttalelse 4

Ønsker en veileder som både ser forskjellen på ulike steds- og bydelkarakterer og tilbyr separate, målrettede virkemidler på plan- og bygningsnivå.

Uttalelse 5

Foreslår en todelt, løsningsorientert veileder som viser hvordan man kan få til gode overganger mellom bygg og terreng, taklandskap, samt høy bolig- og uteromskvalitet med egne, målrettede virkemidler på plan- og bygningsnivå.

Uttalelse 6

Ønsker en arkitekturveileder som er tydelig, med inspirerende grafikk og språk, slik at brukere og arkitekter både forstår og har lyst til å oppfylle retningslinjene. Foreslår også en temabasert inndeling av byen, som for eksempel fra sosial til rolig.

Uttalelse 7

Fremmer en område-spesifikk og kontinuerlig oppdatert veileder som både definerer krav til byggets møte med gaten, og gir praktiske sjekklister som hjelper prosjekterende å stille (og dokumentere) de riktige spørsmålene om arkitektonisk kvalitet fra idé til byggesak.

Uttalelse 8

Veilederen må kunne fungere både som estetisk og dialogbasert verktøy, med klare eksempler og detaljer (sokkel, gesims, form), slik at prosjekter kan tilpasses områdets karakter, for å skape menneskevennlig steder.

Uttalelse 9

Veilederen burde kunne ha flere målgrupper (særlig politikere og utviklere), og brukes som et redskap for ikke-arkitektene i kommunen, skille klart mellom generelle prinsipper og stedsspesifikke krav, innlemme en strategi for naturen i byen, og bruke konkrete og klare eksempler til å vise hva som gjøre prosjektene gode.

Uttalelse 10

Ønsker en prosess-orientert arkitekturveileder som legger til rette for medvirkning, åpen kommunikasjon og målbare kvaliteter, samtidig som den gir klare henvisninger til estetikk, sosiale konsekvenser og gjeldende regulering fra idé til ferdig bygg.

Uttalelse 11

Foreslår en levende, balansert veileder som henvender seg til alle involverte, gir akkurat nok rammer til å styre mot høye kvaliteter uten å hemme innovasjon, og som kobler inkluderende prosesser med konkrete, målbare resultater for sluttbrukerne, med verktøy som enkelt kan implementeres i detaljreguleringsarbeid og oppdateres etter hvert som bransjen lærer.

Uttalelse 12

Oppfordrer til en veileder som både klargjør språket rundt plan- og områderegulering og gir konkrete verktøy for volumoppbygging og form slik at arkitekter kan prosjektere bygninger med tydelig arkitektonisk uttrykk og kvaliteter.

Uttalelse 13

Ønsker en veileder som organiserer de fem objektive kriteriene: fra attraktiv stedsutvikling til samfunnsmessig verdiskaping i et sett av konkrete, målbare verktøy og inspirerende eksempler, slik at alle aktører kan styre prosjekter mot helhetlig kvalitet som gagnar brukere, miljø og økonomi.

Uttalelse 14

Anbefaler å utarbeide en veileder, som fokuserer på arkitektoniske virkemidler for stedsutvikling på plannivå og ett for bygningsutforming . Veilederen bør kunne tilby et plan- og bygningsverktøysett for alt fra byrom og naturkvaliteter til takprofil og boligstandard, komplettert av sjekklister og rådgivning for transformasjon som sikrer ´stedstilpassede, fleksible og ressurseffektive arkitektoniske kvaliteter.

Uttalelse 15

En veileder med fokus på å rette opp de feilene som oftest senker arkitektonisk kvalitet, som setter tydelige krav til tiltakshaver og prosjekterende, gir saksbehandlere et solid grunnlag for vurdering/avslag, og legger inn konkrete prosess- og dokumentasjonskrav.

Uttalelse 16

Foreslår en veileder som kombinerer målrettet beslutningsstøtte for de typiske problemfeltene med rolle-spesifikke krav og verktøy, tydeliggjør kommunens ambisjonsnivå og gir arkitektene et strukturert dialog- og prosessverktøy overfor tiltakshaver eller oppdragsgiver.

Uttalelse 17

Oppfordrer til en kort, typologidelt veileder som hjelper arkitekter å dokumentere visuelle kvaliteter, unngå vanlige fallgruver (særlig i kantsoner), og følge en klar prosess, støttet av presise eksempler som viser hva som virker i praksis.

Uttalelse 18

En klar, men fleksibel veileder som uttrykker en felles byvisjon og gir nok tolkningsrom til at arkitekturen kan være kreativ, men er samtidig stram nok til å hindre at «friheten» utnyttes til å redusere kvalitet.

Uttalelse 19

Veilederen skal minne om arkitektens rolle som etisk og kulturell aktør, og gi praktiske retningslinjer som knytter estetikk og bærekraft til samfunnsbygging.

Uttalelse 20:

Veilederen bør knytte sammen politikk, praksis og menneskelige behov ved å gi verktøy for felles måloppnåelse, forsterket brukerfokus, tydelig ansvarsfordeling og inkluderende dialog med offentligheten.

Uttalelse 21:

En veileder som skjerper kravene til tiltakshaver og gir plan- og byggesak et godt verktøy for å vurdere visuell kvalitet, slik at estetiske ambisjoner kan håndheves konsekvent fra søknad til ferdig bygg.

Uttalelse 22

Veilederen må sikre tidlig og forpliktende medvirkning, styrke stedsidentitet og sosiale kvaliteter. Stedsidentitet er et viktig tema som må inn, det vil si det menneskelige aspektet og den sosiale biten, da det er menneskene som skaper identitet og steder.

Uttalelse 23

Veilederen bør gi et felles språk og metodikk for å tolke Skjønnhetsparagrafen § 29-2 i praksis, slik at alle aktører kan vurdere arkitektonisk kvalitet, konteksttilpasning og eventuelle kompensasjoner på en konsekvent og forståelig måte.

Alle uttalelsene kort oppsummert og hovedtrekk som går igjen, sortert iht. følgende spørsmål 1 og 2:

1. *Hvilke temaer og problemstillinger mener du er viktigst i en arkitekturveileder for din bransje?*
 - *Integrert rammeverk som skiller plannivå (byrom, forbindelser, klima, natur) og bygningsnivå (volum, sokkel, tak, boligkvalitet). Dette kan også deles opp i to verktøykasser: strategier for stedsforming og en for mer detaljerte bygningsråd.*
 - *Kombinere en normativ veileder (minstekrav og sjekklister) med en utforskende villeder (alternativer og inspirasjon).*
 - *Ikke kun måle resultater, men også fungere som et prosess- og dialogverktøy, med f.eks. tidfestede medvirkningsmilepæler, som følger prosjektet fra tomtekjøp til drift.*
 - *Tilpasset bydel- og områdekarakter, med felles vokabular og begrepsbruk som gjør konteksttilpasning målbar og kan justeres ut ifra lokale forutsetninger.*
 - *Rette seg mot ulike målgrupper som tiltakshaver, arkitekt, prosjekterende, saksbehandler, politikere, brukere og offentligheten.*
 - *Løfte frem menneskelig skala, den sosiale bærekrafts dimensjonen og møteplasser.*
 - *Tidlig og forpliktende medvirkning: klare krav til tiltakshaver, arkitekt og saksbehandler.*
 - *Klare prinsipper og definisjoner for volum, form, materialer, taklandskap, forankret i Skjønnehetsparagrafen § 29-2.*
 - *Fokus på ombruk, klimagass, blågrønne løsninger, levetid.*
 - *Styrke stedsidentitet, sosiale kvaliteter og naturhensyn fra tomtekjøp til bruk av ferdig bygg.*
 - *Skal kunne oppdateres, ikke en «loftsveileder-kopi», men fungere som et levende dokument.*
 - *Inneholde kartleggingsmaler og sjekklister som sikrer at lokale kvaliteter og faktisk bruk (etter utførelse) dokumenteres og følges opp.*
 - *Inspirerende grafikk, kort struktur, tydelig argumentasjon og referanseprosjekter med forklaring på hvorfor disse lykkes.*
2. *Hva kan en arkitekturveileder hjelpe deg med for at du i din praksis ivaretar arkitektonisk kvalitet gjennom hele prosjekteringsprosessen?*
 - *Illustrasjonskrav, sjekklister og tydelige eksempler, som kan gi saksbehandlere og ev. politikere grunnlag for godkjenning eller avslag.*
 - *Indikatorer og ombruks-guider koblet til LCA/LCC-maler og/eller insentiv for å nå bærekraftsmål og skape merverdi.*
 - *Spesifisere obligatoriske leveranser for ulike roller (illustrasjoner, prosessnotater, kvalitetstabeller).*
 - *Digital plattform med versjonslogg, case-bank og brukertilbakemeldinger.*

Del 2

Oppgave skriv og tegn konkrete innspill.

Oppsummering av innspill sortert etter tema

Form på veilederen

Pass på at veilederen ikke blir ensrettet.

Tips: Oppfordre til variasjon og alternativer

Tips: Verktøy for estetisk utforming både på generelt og på spesifikt nivå.

Pass på å definere hvilke forutsetninger på ulike nivåer, lokalt, regionalt, nasjonalt og politisk som gjelder inledningsvis.

Pass på at voksende regelverk og forskrifter kan bli et hinder. Tips: Start med å definere felles mål som kan implementeres videre i prosessen for en målrettet problemstyring. Målstyrt samarbeid krever tydelig avgrensning av problemstillinger inndelt i ulike faser.

Tips: Veilederen kan være en nettside som er levende og tilgjengelig f.eks. www.arkitekturveileder.no. Med enkle diagrammer, kontekst og data som kan eksporteres i PDF og legges ved rammesøknad.

Tips: En veileder bør si noe om prosessen som skal lede frem til ønsket resultat. Prosessen må ha "hvite flekker" hvor man kan ta inn ny info og justere seg.

Tips: Veilederen kan være en samskapingsarena for utveksling av ulike perspektiver: et bord som ikke fanger.

Et bygg har større konsekvenser utover sin tomt og er en del av en større kontekst, også ikke-fysiske. Kan vi ta hensyn til denne underveis og etter byggesøknad.

Veilederen må også være for tiltakshaver og gi gode eksempler på hva som skaper verdi for byen og innbyggerne.

Veilederen bør omfatte byformen, slik at vi får planlagt byen i sammenheng.

Tiltak skal prosjekteres og utføres på en måte som gir dem gode kvaliteter. Da gir tilsyn i etterkant av bygging en viktig funksjon.

Bruke designstyrte prosesser for å sikre at prosjektet får ønsket effekt.

Viktig å definere målgruppen.

Veilederen må hjelpe til å skape en god prosess.

Skal veilederen være generell eller spesifikk?

Ha med gode eksempler og skrekk-eksempler.

Typologi og form

Arketyper. Bygget må intuitivt kunne formidle hva det er og gi mening til byen.

Fasadeoppbygning: Tredelt fasadeoppbygging, med hode base og topp.

Finesse i detaljering av inngangsparti.

Når skal man bruke hvilke virkemidler, tilpasning eller tilføre noe nytt: Høyde, skala, kvalitet variasjon, romlighet, materialitet er viktigst.

Formmangfold. Variasjon og kompleksitet er positivt. Må sees opp imot det som skal binde det sammen.

Veilederen bør spesifisere min og maks vindusflate. For eksempel 30-60%.

Være bevisst egenskapene formell og uformell. Formelle gir deg en rolle, i uformelle kan man være seg selv.

Arkitektoniske virkemidler. Sokkel. Takform. Utadrettet første og andre etasje. Solide materialer.

Variasjon i taklandskap.

Arkitektonisk ide/konsept. Hva er prosjektets arkitektoniske ide, og hva er den byplanfaglige ambisjonen? Hva bidrar prosjektet til sine omgivelser?

Være bevisst forholdet mellom kroppsnært (sted) og visuelt (objekt). utforming på bakkeplan lager et sted å være, resten av bygningen bør være visuelt interessant.

Konkrete føringer for ulike deler av en bygning: kantsonen, første etasje, bygningskroppen, toppen.

Veilederen bør gi føringer for utformingen av byggets hjørner, da disse er ekstra viktige i et bygg og for byen rundt.

Snille bygninger: Variasjon, mønster, farge, form. Myke og grønne kvaliteter.

Kontekst og byområdenes karakter skaper ulike problemstillinger i ulike områder. Stedets historiefortelling og identitet, skala og oppbygning.

Kvaliteter på en boligbyggård: Gårdsrom. Gjennomgående leiligheter, lys luft, litt forhage.

Være ekstra bevisst kantsonen mellom et bygg og offentlig rom. Jobbe med nivåer og avstander som skaper plasser å være.

Tydelige byrom.

Materialitet og farge

Øke grad av tekstur på fasader og vegger.

Variasjon i farger og materialer.

Veileder krever bruk av materialpalett med bevissthet i byggesøknad. Bærekraft, kontrast og følelser.

Vakre og holdbare materialer som blir vakrere med tiden.

Gi veiledning til robuste og gode materialer.

Skala

Bygg og byrom må være tilpasset menneskelig skala og dimensjoner tilpasset kroppen.

Bygningers intimsfære. Tette bygninger skaper en intimsfære. Bygg lagt fra hverandre gjør det mer offentlig.

Siktlinjer. Hva er det en alltid ser?

Natur og uterom

Ha mer levende elementer av grønt og blåstrukturer inn i byen med plass for det ville.

Blågrønne løsninger i alle prosjekter og områder.

Lukkede torg skjerner for vind. Gjerne mellom 50-70m i bredden.

Prioritere fotgjengere når det snør.

Aldersvennlig og universelt utformede prinsipper.

Prioritere naturen: Lyden av naturen. Vannet, fuglene, gresset og vinden som rasler i bladene.

Plass til natur og byrom. Forbindelser som henger sammen. Ta ansvar for mellomrommet.

Reparasjon av natur og tilføring av natur.

Bygater med tær på begge sider.

Redusere lysforrensning. Prioritere hvilken mengde byen trenger av lys for trygghet. Lys som går nedover som ikke lyser opp.

Oppfordre til at et hvert bygg i byen må tilføre noe til gaterommet: Visuell kompleksitet, taktile gleder, en plass å sitte, en historisk anekdote.

Bærekraft og gjenbruk

Forbud mot å bygge ned jomfruelig mark.

Gjenbruke eksisterende bygg. Gamle hus er fine og gir historie.

Stopp forfall av tomme bygg. Fare for sløsing av materialressurser.

Å gi liv i tomme bygg krever kreativ problemløsning og tilpasninger på siden av regelverket.

Mangfold og variasjon

Lag rom for variasjon og fleksibilitet. La brukerne bruke rommet.

En by som har plass til alle aldersgrupper, kjønn, og nasjonaliteter. Kafeer, benkeplasser, og lekeplasser.

Legge til rette for lekeplasser for alle aldersgrupper.

Kan fasader invitere til lekenhet og glede.

Rom for det uventede. Kan vi planlegge for det uventede? Det som vokser naturlig frem på et sted og gir en rik urban opplevelse, som følge av kompleksitet, tilfeldigheter og et levende byliv.

Dagslys

Dagslys er det viktigste for en god by og interiør. Sørge for godt med lys og sol.

Sørge for at det er mulig å se himmelen fra plasser og gater for å sikre nok lys og luft.

Overskrift

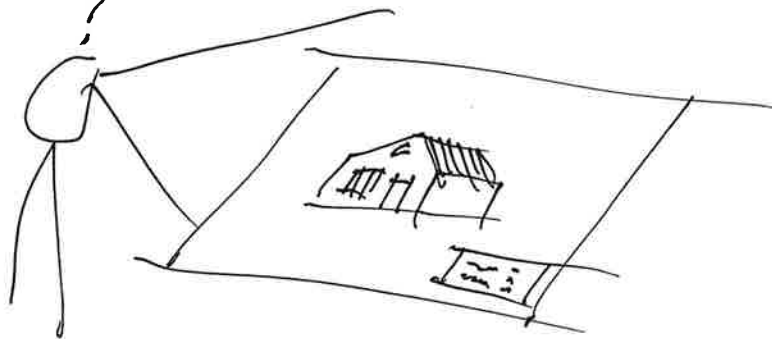
Verdne både prosjektere
og utførte tiltak

Tekst/forklaring

Tiltak skal
prosjekteres og
utføres på en
måte som gir
den gode visuelle
kvaliteten.

Det gir tilsyn en
viktig funksjon!

Tegning

Tekst/forklaring

→ deler i
sammenheng?
Hver reg. plan
er seg selv
nok!

Tegning

Arkitektur er mer
en bygginger, men
også i. Noe den kon tekst
byggingen er en del av.
Bør omfatte byforming.
Den gode og ikke
kjedelige byformen.
Har vi glemt å
forme byen i Oslo.
Hvorfor plan legges i
se fragmentarisk og
ikke ser byens ulitte →

Overskrift

HVEM ER VEILEDEREN FOR?

Tekst/forklaring

Målgruppe for veilederen
må også ~~og~~ være
TILTAKSHAVER.

Gi gode eksempler
på hva som skaper
"verdi" for byen og
innbyggere.

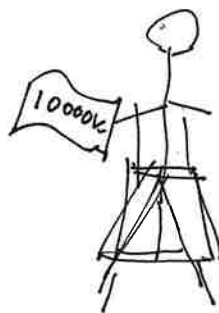
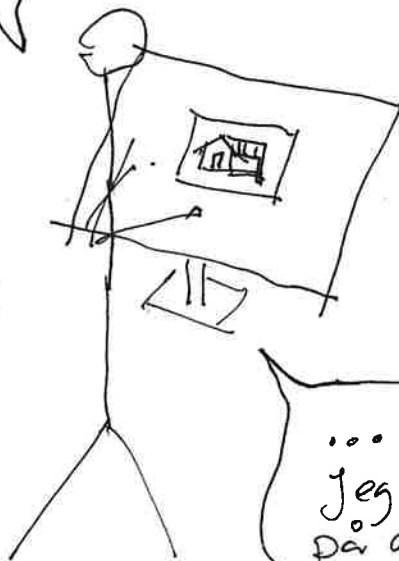
Tegning

Arkitekten:

Jeg ønsker å bygge
et godt bygg som
gir glede og nytte
for de som skal bruke
det.

Utvikleren:

Vi har et knapt
budjett, og
ønsker å gjøre
det rimelig

... Arkitekten:
Jeg anbefaler at vi ser
på gode råd i veileder.

Overskrift

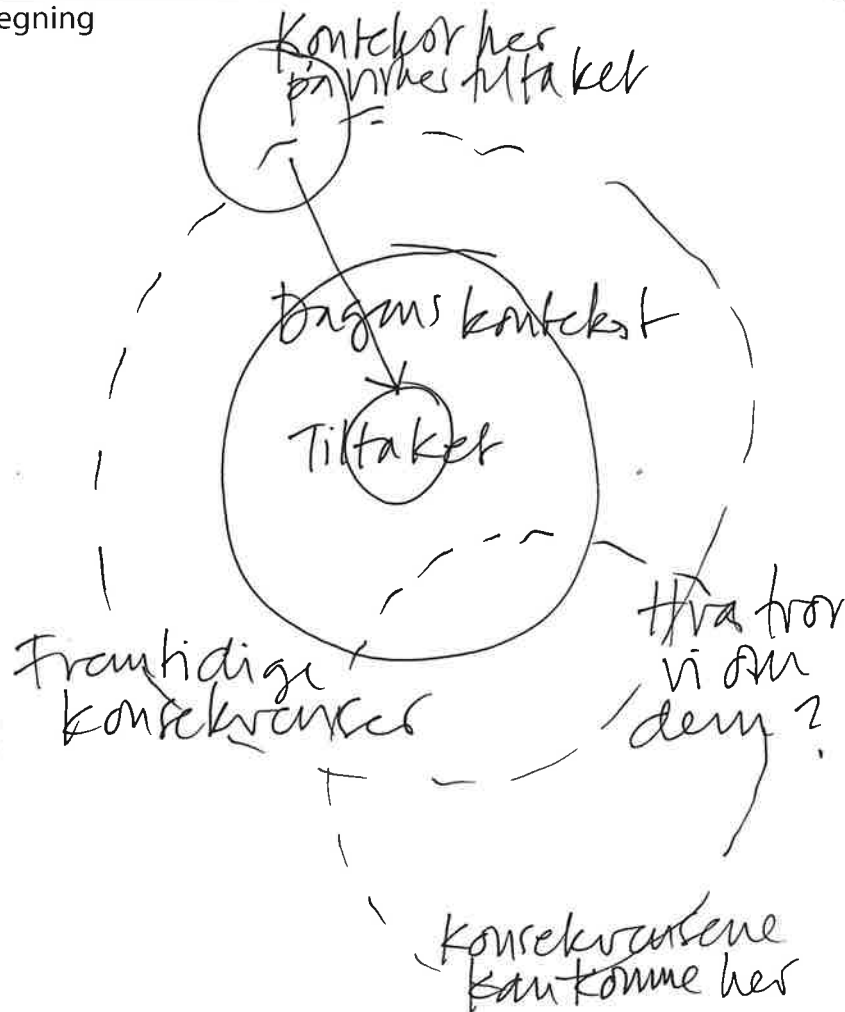
Konsekvenser Kontekst

Tekst/forklaring

Alle bygges større
en tomte de står
på, dvs. de påvirkes
af en større kontekst
(også ikke-fysiske)
og kan ha konsekvenser
utover sig selv.

Kan vi ta hensyn
til dette før, under-
veis og etterpå?

Tegning

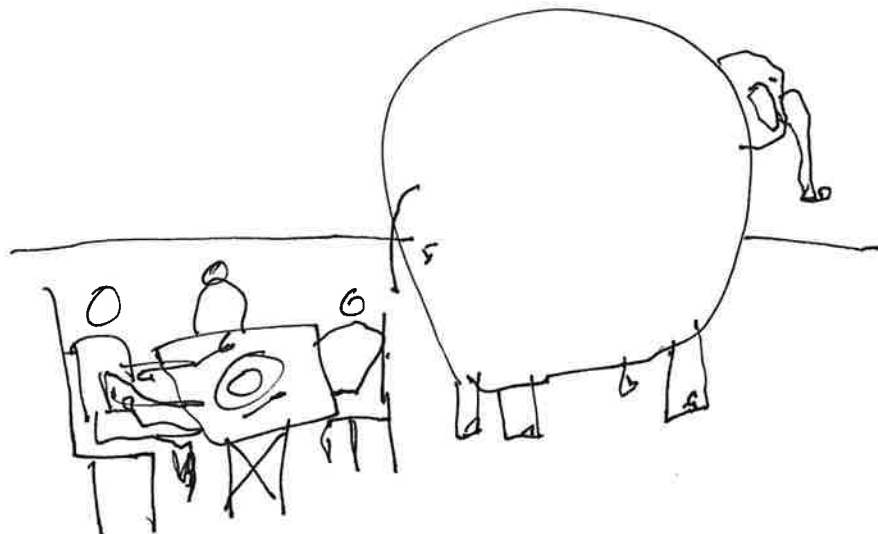
HVORDAN SPISE EN ELEFANT?

Tekst/forklaring

~~TÅ~~ EN BIT AV HANGEN!

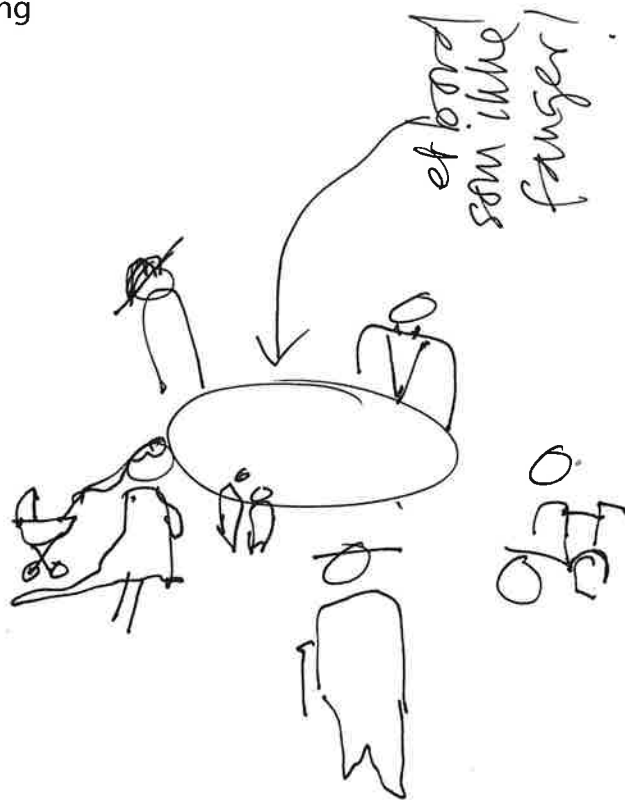
Å GÖRBE MÅLSTYRT
I SAMARBETID/SAMHANDLING
KREVER TYDELIG AUGNERSING
AV PROBLEMSTILLNINGER
TILLHÖRANDE OLIKE/FLERA
INNDALT I

FASER. VET Å REPETERE
PROBLEMSTILLNING OCH
MÅN GRADVIS INNOVATION
OG TILLSMÄLTERENDE STORARE
MÅL

SAMSKAPING

Tekst/forklaring
 FOR Å LØSE KOMPLEKSE PROBLEMER ER
 DET ER HELT PÅKREFTIGT
 Å UTVEKSELE ULIKE
 SKAPE NYE & TRYKKE
 ARENAER FOR UT-
 VEKSLING AV ULKE
 PERSPEKTIVER, PÅ
 TVERS AV SEKTOR-
 INTERESSER, FAG
 EKSPERTISER OG
 LØSninger.

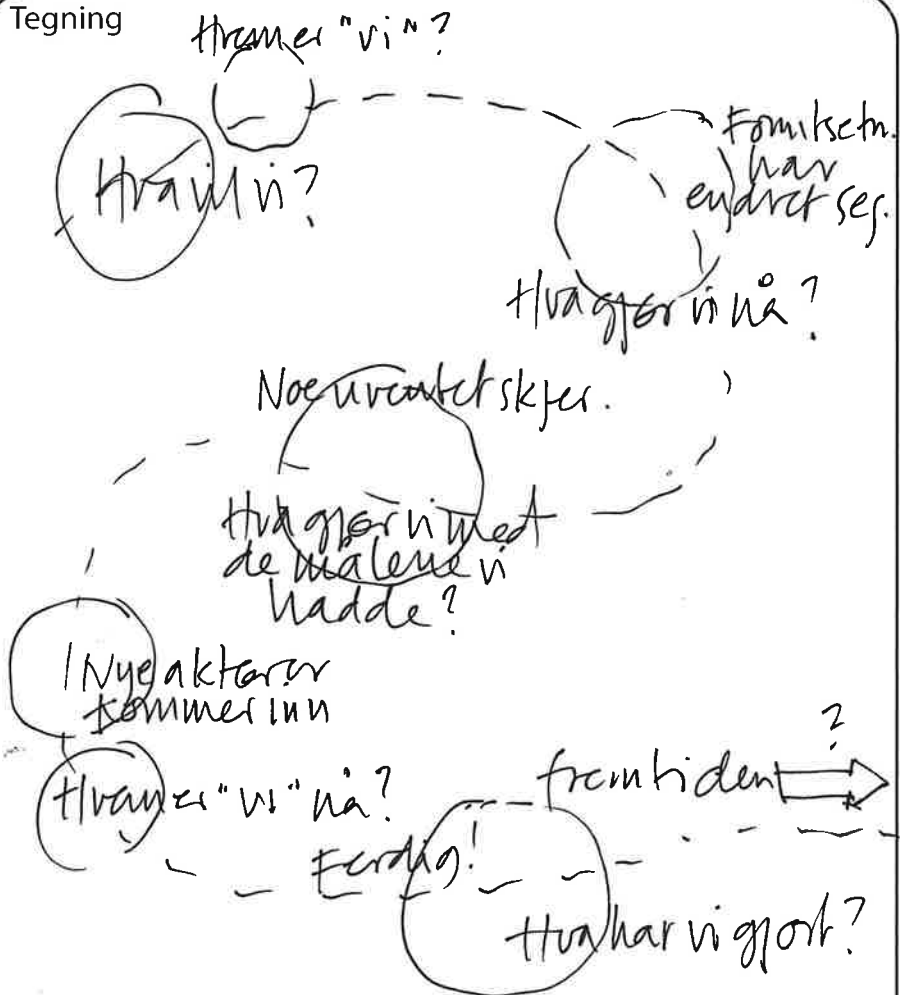
Prosesskrav

Tekst/forklaring

En veileder bør også si noe om prosessen som skal lede frem til ønsket resultat.

Proessen må ha "hvite flekker" hvor man kan ta inn ny info og justere seg.

Tegning

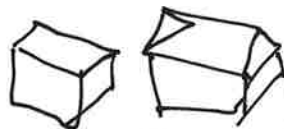
Tekst/forklaring

Kunne tenke meg at
veilederen var en
hjemmeside. Dette gjør
den levende og tilgjengelig
f.eks. www.arkitekturveileder.no

Enkle diagrammer
tilgang til kontekst
data. Når man har
vært igjennom får
man mulighet til å
printe ut en pdf.
Denne kan legges ved

www.arkitekturveileder.no

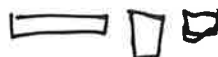
- bygningsform

- inngang

- vinduer

- Takform

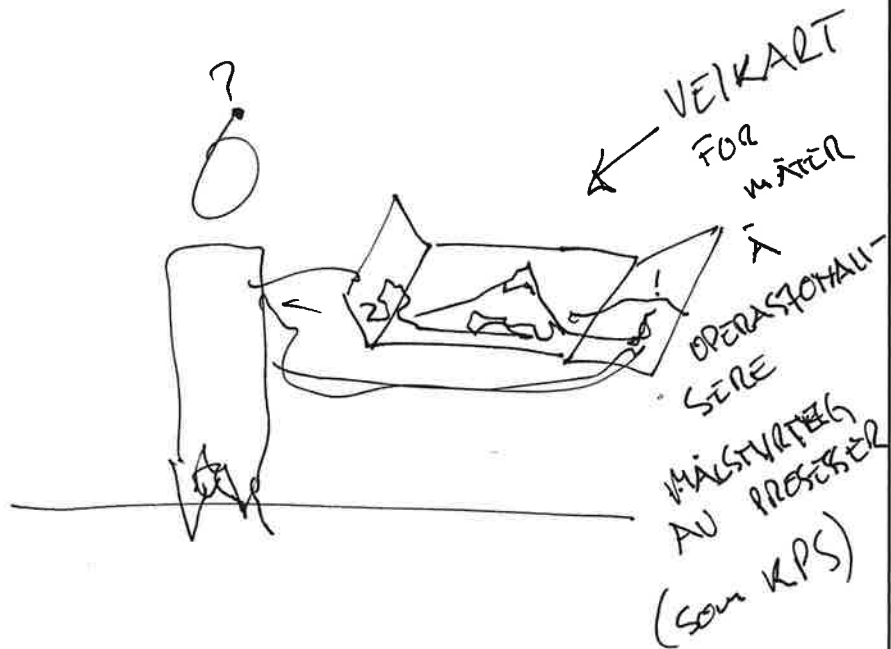
rammeøkonomi til PBE !!

MÅLSTYRING !

Tekst/forklaring

DAGENS ~~REKT~~ VOKSENDE
 REHJELVERK & FÖRSKRIFTER
 & 'NORMSTYRING' LÖSER
 IKKE RELLE PROBLEMER
 OG KAN BLI 'FÖRDOMMENDE'
 VED Å FÖRHINDRE
 MÅLRÄTTET PROBLEMSTYRING.
 START HELLER PROSSESEN
 MED Å ETABLIERE FELLE
 MÅL SOM KAN IMPLEMENTERES
 UNDERVEJ I PROSSESEN

Tegning

Tekst/forklaring

1. Hva er arkitektur
2. Forutsetningene
3. Forutsetningene knyttet til føringer (lag / politikk)
4. Def av utformingsprinsipper
5. Eksempler

Veilederens struktur.
 Hvordan etablere gode utformingsprinsipper for bygninger og begrav (gater). Hvilke forutsetninger gjelder? Forutsetningene må defineres innledningsvis og så ~~def~~ prioriteres iht til politiske og faglige føringer. Politisk et nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. I Oslo gjelder ikke regionalt

Overskrift

Generell eller spesifikt?

Tegning

Tekst/forklaring

Som arkitekt savner
jeg et verktøy som
går mer spesifikt
på byggets estetiske
fremtoning.

Rom for villedning

Tekst/forklaring

Eim veileder kan bli
ensrettende (i verste
fall)... den må/bør
heller fungere som
eit kreativt rammerokk.

Vise eit minimum?

Kreve alternativ?

Invitere til variasjon?

Oppfordre til ansv. til
«målet»?

Tegning

Det er viktig å ikkje berre
følge «rutene» og «sihler same».

Det hengs kreative «detours».

Scramble my facade?

Pimp my Parock?

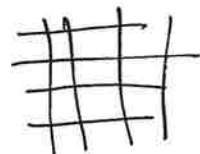
Trenger ~~st~~ vi en kombinasjon av
en veileder og en villeder?

veilede

villeder

Arkitekt
veileder &
villeder?

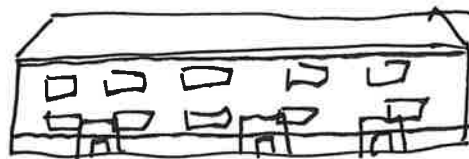
Arketyper

Tekst/forklaring

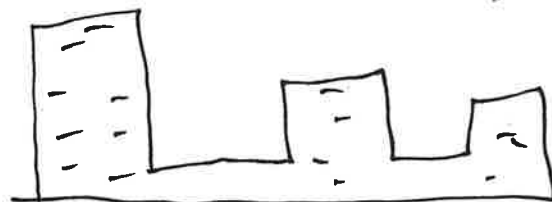
Et fohusområde som tar for seg arketype. Bygget bør intuitivt kunne formidle hva det er.

Boligbygg bør ikke ligne kontorbygg osv... Dette vil kunne bidra til å ~~gi~~ gi mening til byen.

Tegning

BOLIGBYGG

KONTOR

Overskrift

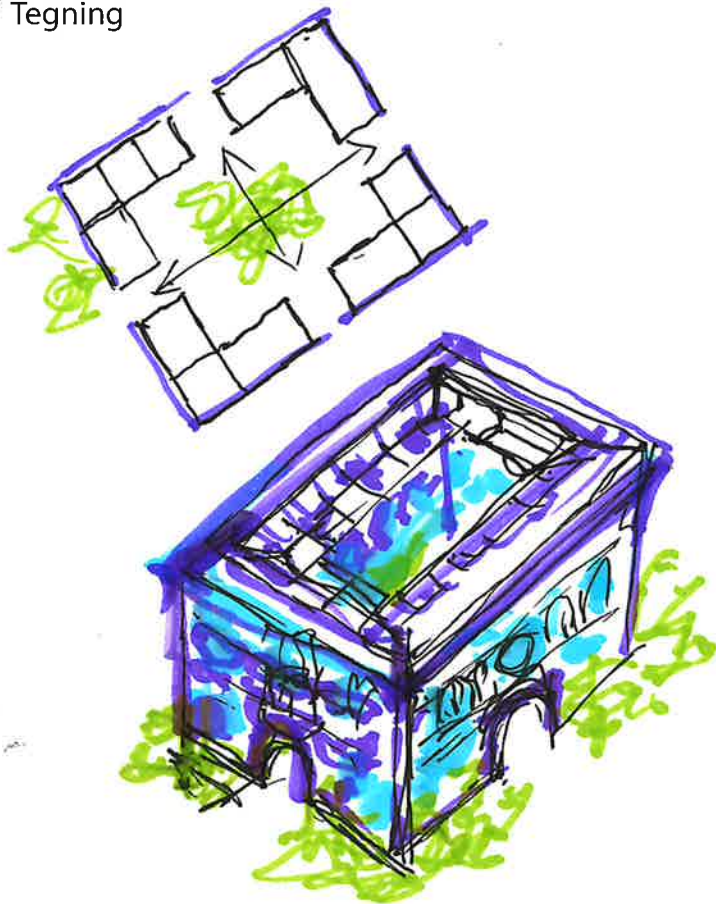
Ny byggård !

Tekst/forklaring

Mitt ønske
om en grei
plan på en
boliggård i
i byen:

Gårdsrom
gjennomgående
leiligheter, lys,
luft. Litt forhage

Tegning

Overskrift

TYPOLOGI / OPPBYGGING AV VEILEDERS STRUKTUR.

Tekst/forklaring

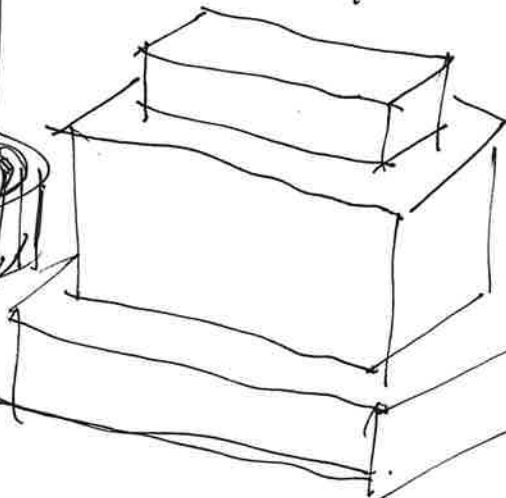
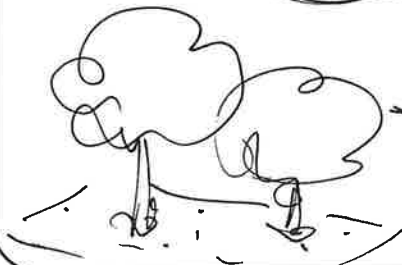
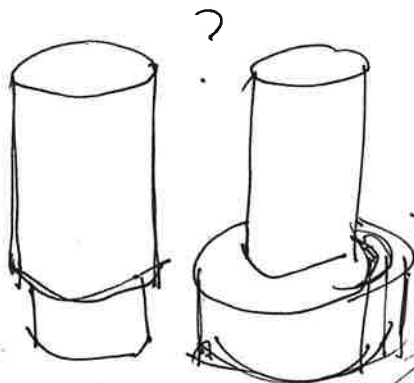
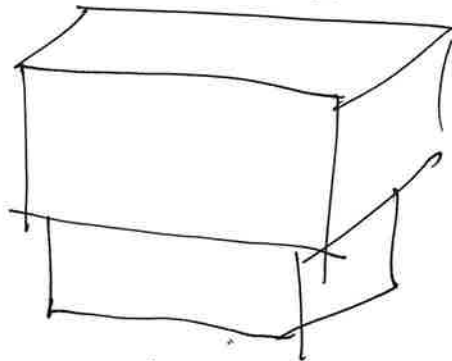
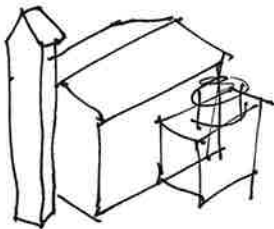
Howdan skal
arkitekturveileder
fjerne alle
brusformel.

Howdan defineres
kvalitet - visuell
kvalitet. Material-
preferanser. Bæve-
kraft.

Tegning

For mitt bygg gjelder:

? Hvordan
finner vi ut
av det?

grønt areal

DE ULIKE BYOMRÅDENE'S KARAKTER ?

Tekst/forklaring

Hvilken kontekst
er prosjektet
plassert i ?

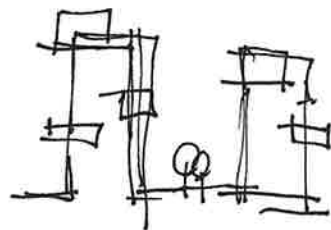
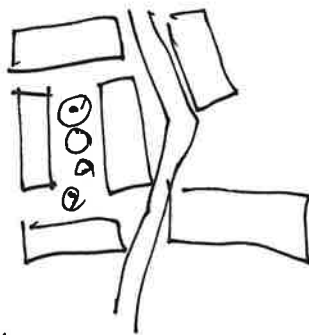
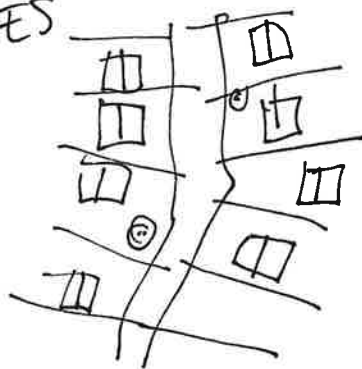
Hva er stedets identitet ?

Hva gir historiefortelling
og identitet ?

Ulike ~~regler~~/problemstillinger
i ulike områder.

Skala og volumoppbygging.

Tegning

SNILLE BYGNINGER

Tekst/forklaring

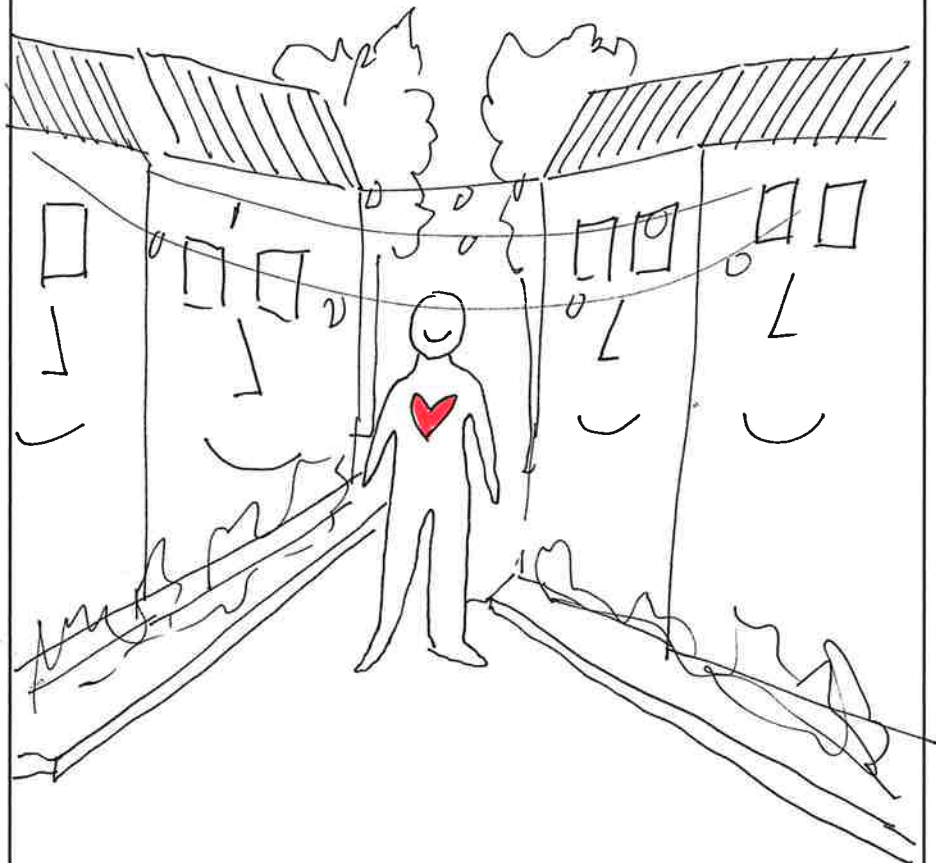
BYGNINGER SOM
SER DEG!

- VARIASJON
- MØNSTER
- FARGE
- FORM

- MYKE' KVALiteter
GRØNNE
KVALITER

Tegning

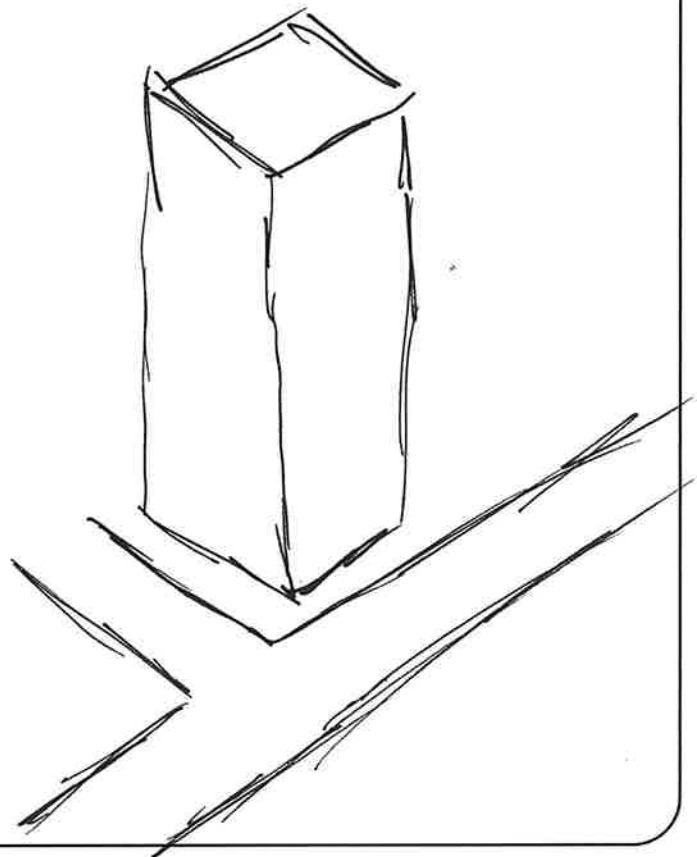

Overskrift

Byggets hjørner

Tekst/forklaring

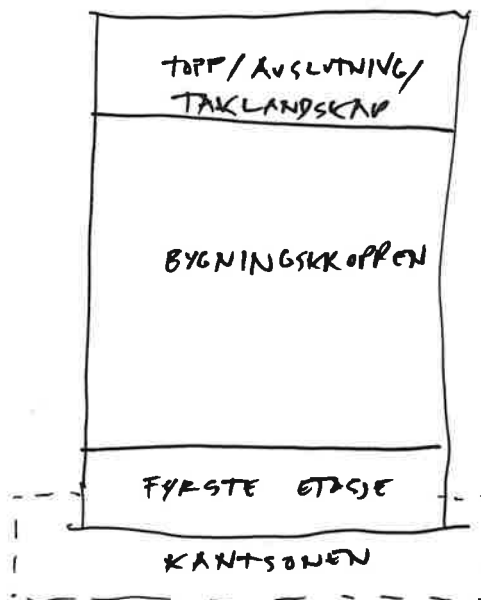
Tegning

KRAV TIL ULIKE DELER AV EN BYGNING

Tekst/forklaring

- KONKRETE FØRINGER
FOR ULIKE DELER
AV EN BYGNING
- SKAPE ET FELLES
VOKABULAR

Overskrift

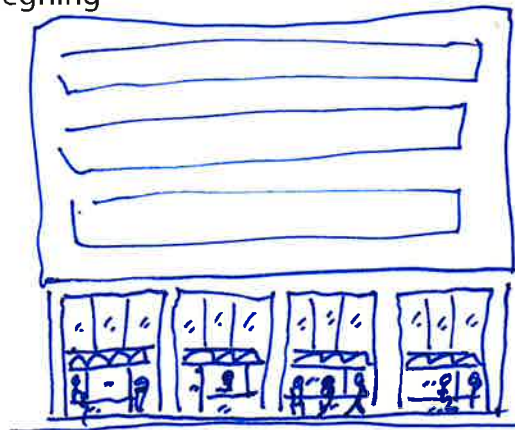
sted / objekt

Tekst/forklaring

Være bevisst forholdet/
balansen mellom
det som er kroppsnært
(sted) og det som
er visuelt (objekt).

Sørge for at utforming
på bakkeplan utgjør
et "sted i være". Resten av
bygningen kan f.eks. være
~~visuelt~~ visuelt interessant.

Tegning

ARKITEKTONISK IDÉ / KONSEPT

Tekst/forklaring

• Hva er prosjektets arkitektoniske idé?

• Hva er den byplanfaglige ambisjonen?

Hva bidrar prosjektet med til sine omgivelser?

Tegning

forbindelsene?
Hvor er de grønne/blå?
Hvor er møteplassene?
Hvor er forbindelsene?

Materialitet / Fargebrett
Holdbarhet

Overskrift

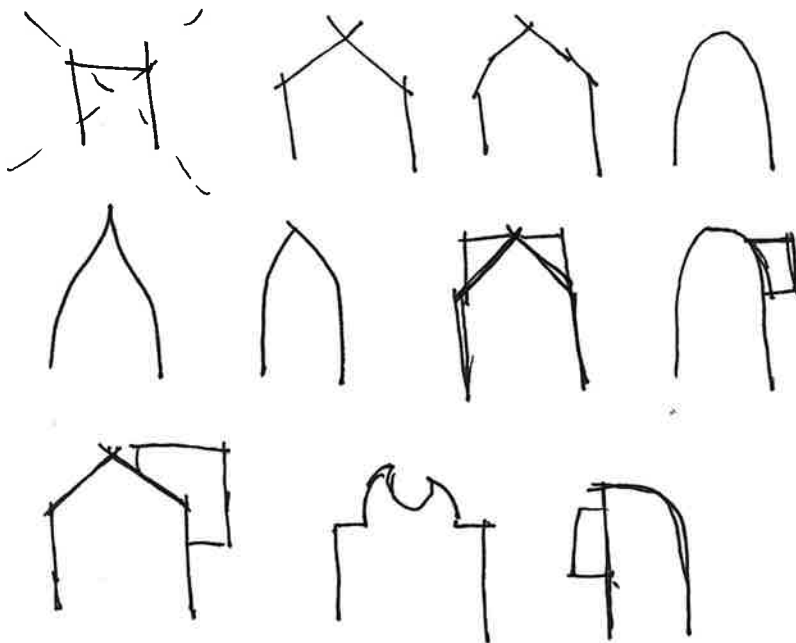
tak / landskap

Tekst/forklaring

Jøke variasjon
i tak / landskap.

Frekhet tok til
variasjon av saltak
og andre.

Tegning

ARKITEKTONISKE VIRKEMIDLER

Tekst/forklaring

~~Ark~~ Sokkel

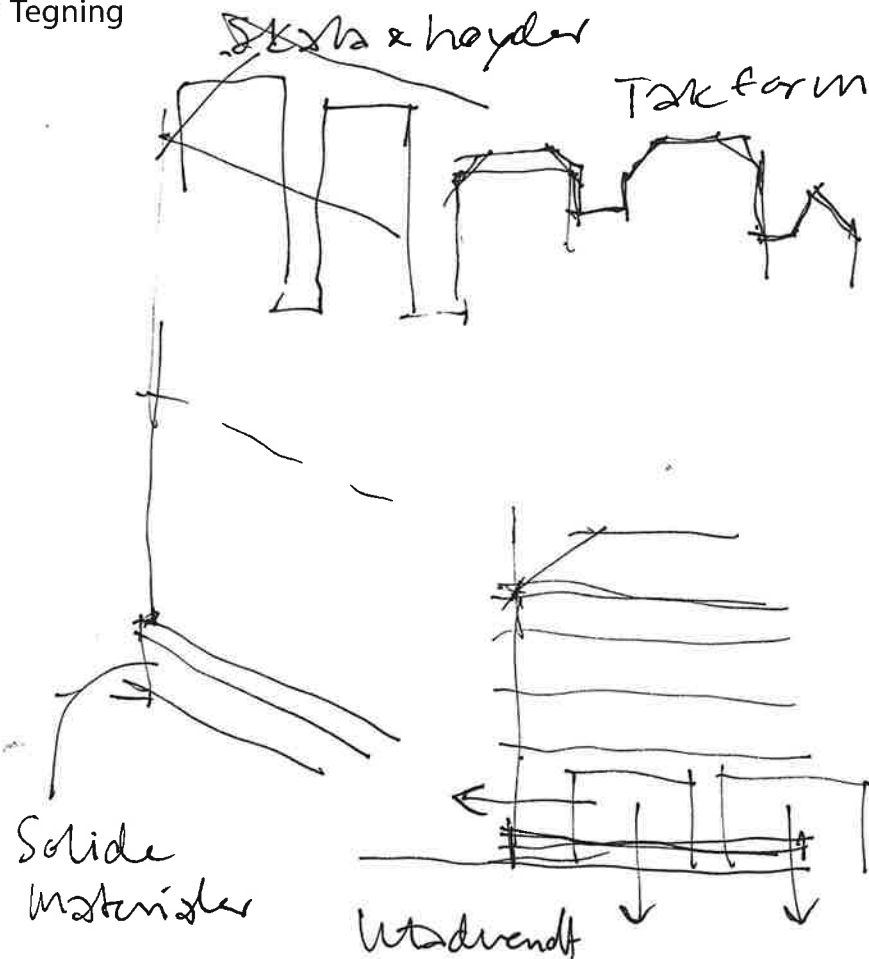
- Hvordan møter bygget bakken?

Tak/bysilnett

- Hvordan ser takformen ut?

- Etasjene
1. x 2. etasje
Utadvendthet

Tegning

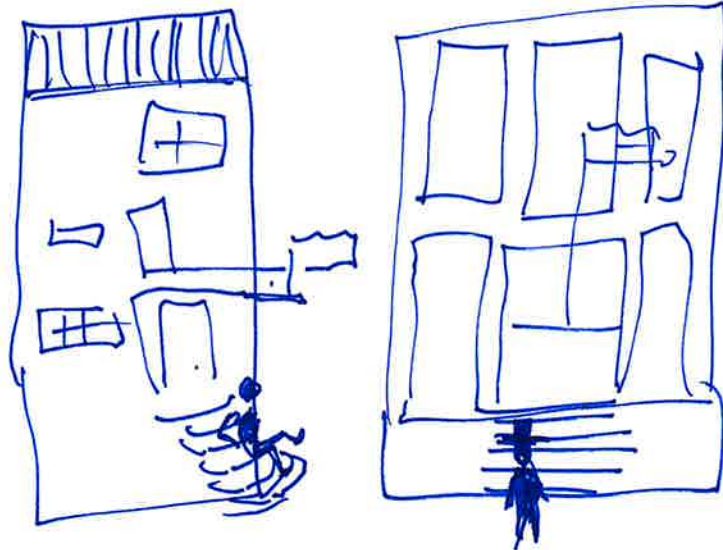
Overskrift

Formell / uformell

Tekst/forklaring

Være bevisst
~~forholdet mellom~~
"egenskapene"
"formelle" og "uformelle"
omgivelser. Formelle
omgivelser kan kanskje
sies å la deg tre inn
i roller: student, advokat
osv., i uformelle omgivelser
kan man være seg sjøl.

Tegning

Overskrift

MELLOM 30% & 60%

VINDUS FLATE

Tekst/forklaring

VEILER BØR

SPESIFISERE

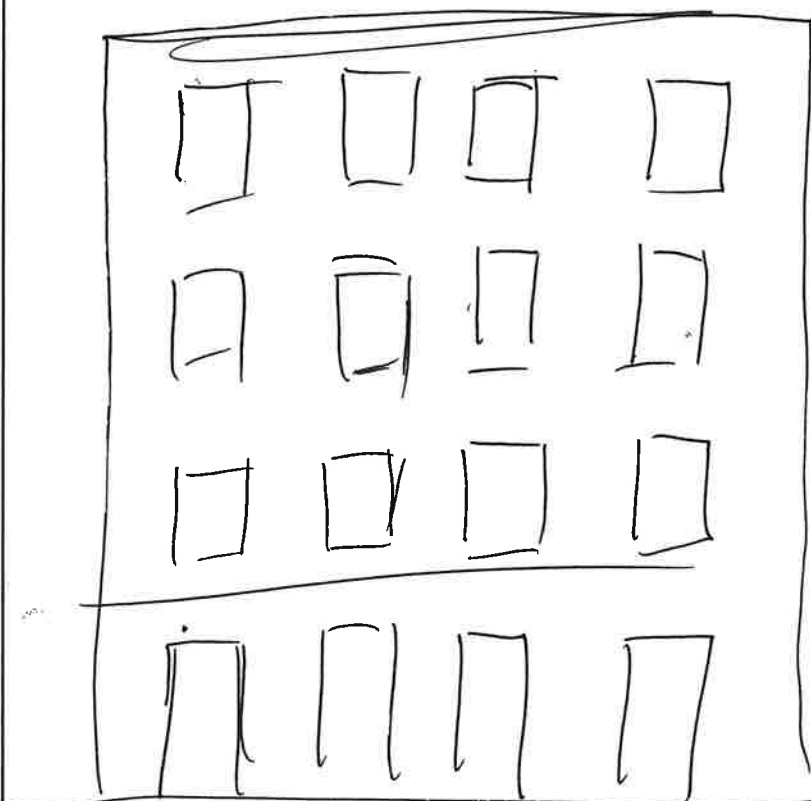
MIN. OG MAKS.

ANDEL

VINDUS FLATE

PÅ FASADÉ

Tegning

Formmangfold

Tekst/forklaring

Variansten og kompleksitet
i uttryksformer er
positivt. Må sjåast
opp mot strekeskalar,
og kva faktorar som
skal binde det
hele saman.

Tegning

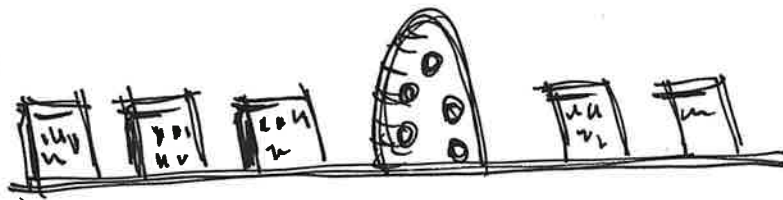
Virkemidler

Tekst/forklaring

Berissthut om når
bruke virkemidler,
skal man tilpasse
eller tilføre noe
lytt

høyde, skala, kvalitet
variasjon, romlighet, merkvidde
~~variasjon~~
virkemidler

Tegning

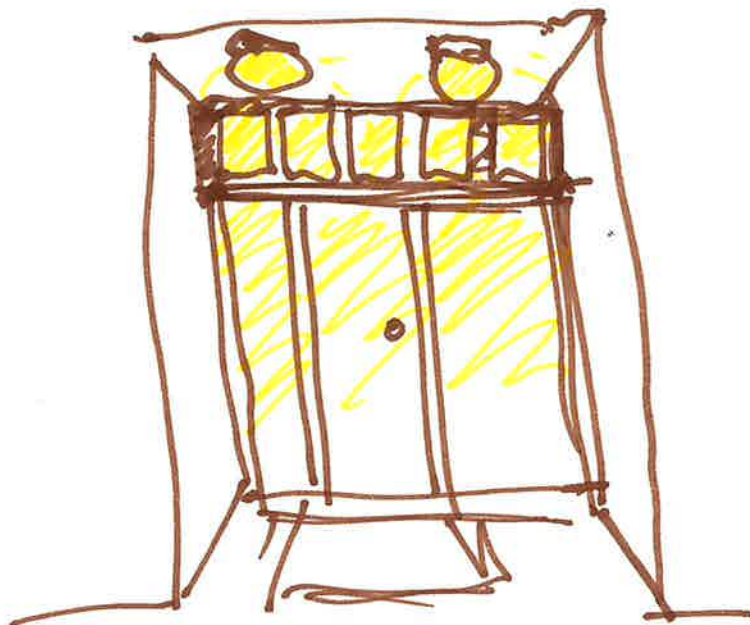

Overskrift

Finesk i detaljering av
i gangsparti

Tekst/forklaring

Tegning

Overskrift

TREDET FASADÉ

Tekst/forklaring

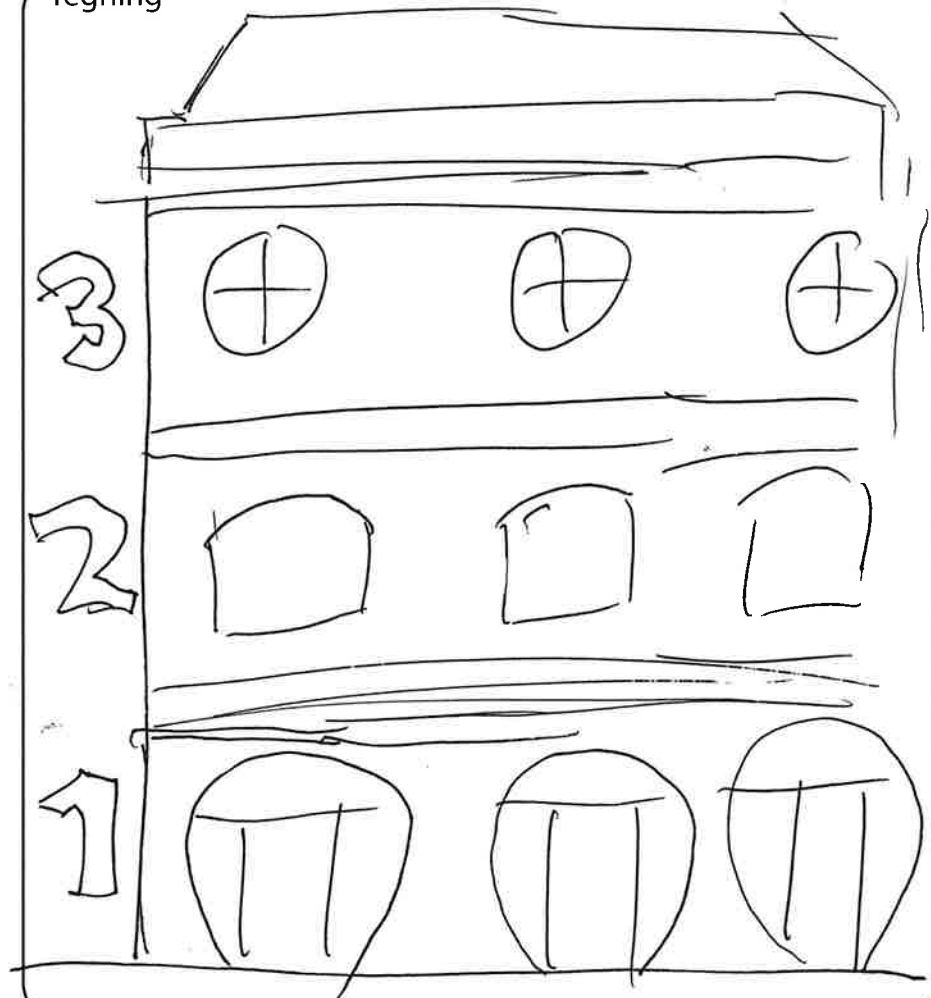
BUNN,

HODE OG

KRUPP GIR

BALANS t

Tegning

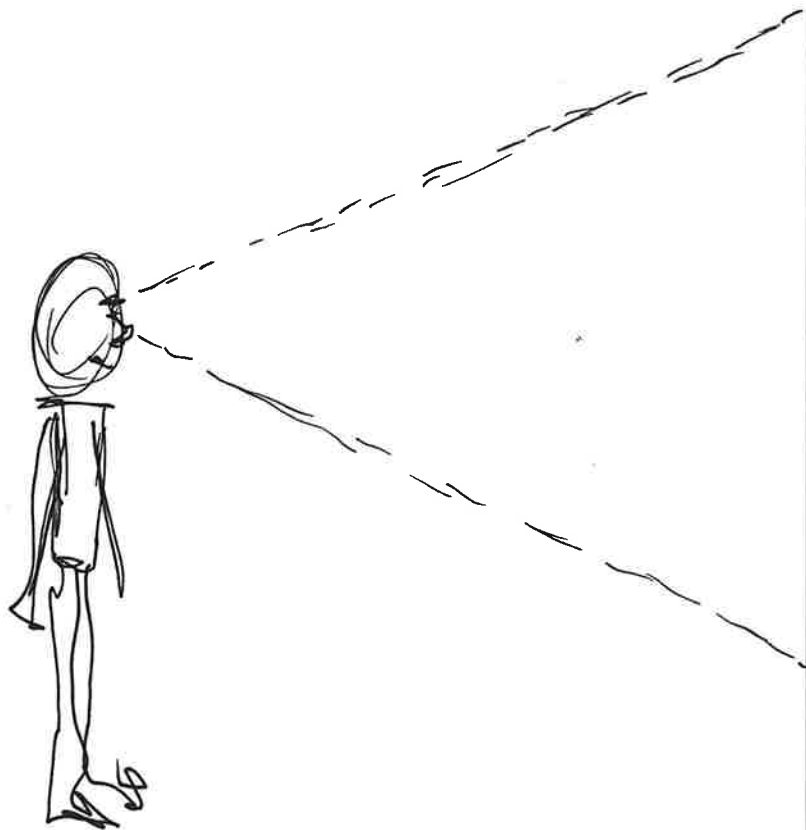
Overskrift

Menneskelig skala

Tekst/forklaring

Synsfeltet, hva er
det en alltid sur?

Tegning

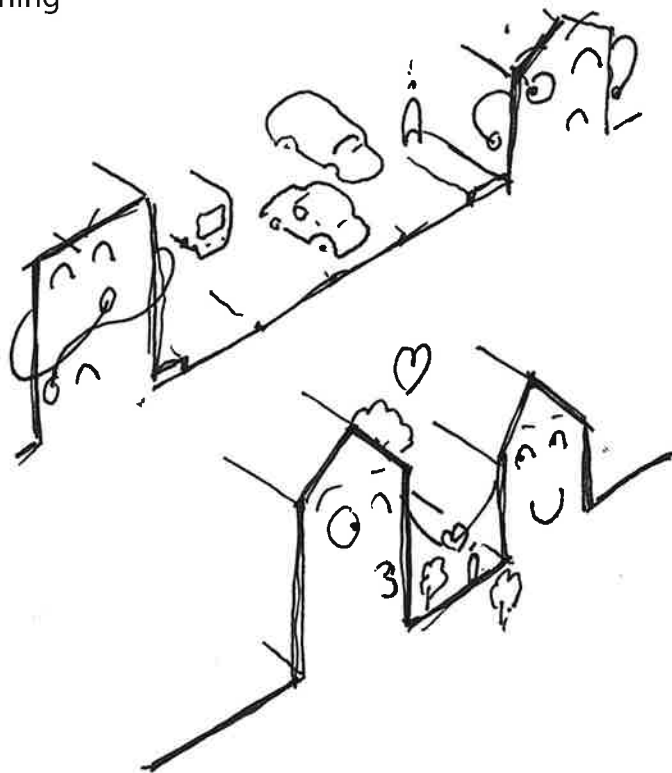
Overskrift

Bygningers Intimsfære ♥

Tekst/forklaring

Det virker som om
at bygninger
har en intimsfære.
Regen står
ung for hunderen
mens andre
er mere kærlige ♥

Tegning

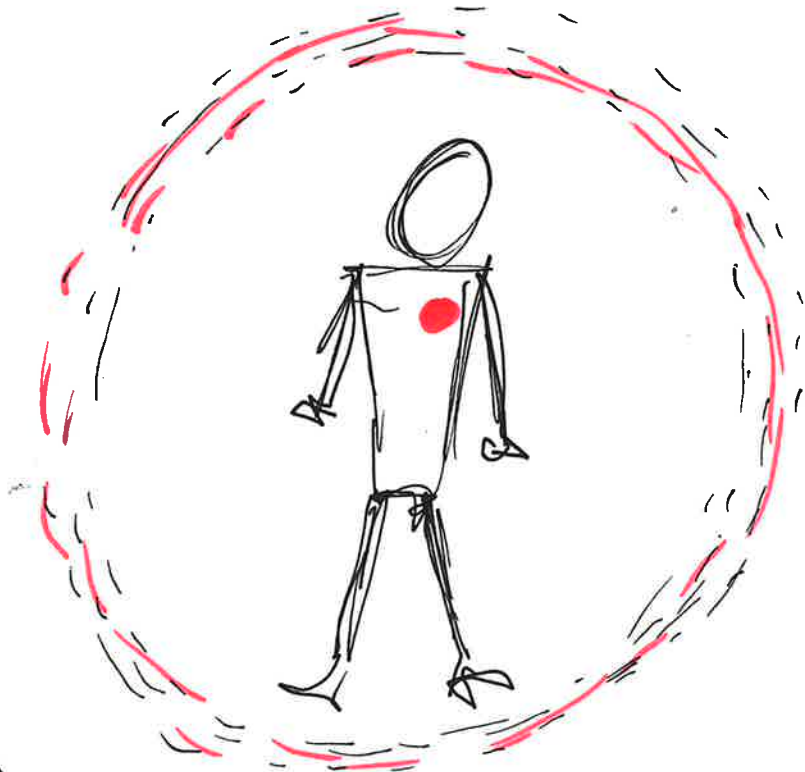

Overskrift

Menneskelig skala

Tekst/forklaring

Tegning

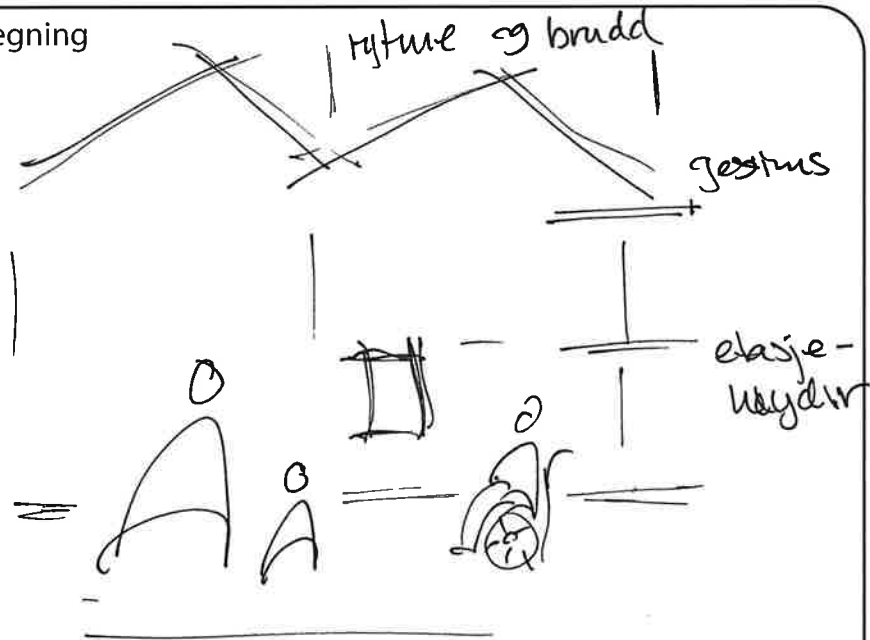
Overskrift

Skala

Tekst/forklaring

Menneskelig skala
og dimensjoner
tilpasset kroppen

Tegning

Rom for det uventa

Tekst/forklaring

Ein vesentleg del av ein rik urban opplevelse er det uventa, det som «vokser» naturleg fram som følge av kompleksitet, tilfeldigheter og levende byliv.

Tegning

Ken vi planlegge for det uventa?

Kordan legge til rette for emosjonar som friløysjon ved å skape grobunn for det uventa?

«Positiv friløysjon» kan forståes som «gynn for å henge», noko som gir en lyst til å bli, være osv.

Det «uventa» kan være en overraskelse, en liten detalj, en liten hitt inn i et rom ... lukta?

(Alvorlig) lek

Tekst/forklaring

Vi trenger å legge
hl rette for lek
for alle aldre,
inkludert berre teik
for barn, like mykje
for voksne.

Kan fasader innføre hl
leikenhet?

Playfulness.

Joyfulness.

Happiness.

Alle positivitet.

Overskrift

EN BY FOR ALLE

Tekst/forklaring

En by som har
plads til alle alders
grupper, børn og
nærsjansløbere.

Lekeplasser og løp-
stier for eldre.

Vitaliserende tilbak-

grønn by.

Menneskelig skala

Tegning

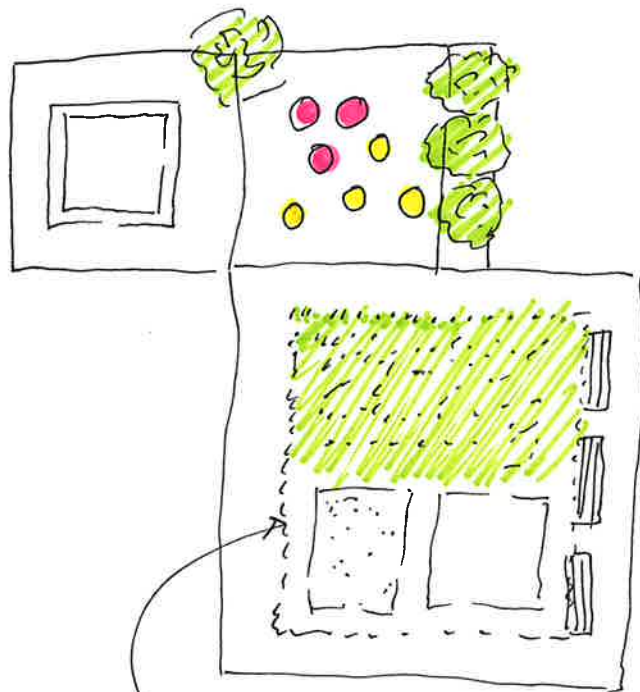
VARIASJON

Tekst/forklaring

LEGG ROM FOR
VARIASJON OG
FLEKSIBILITET.

LA BRUKERNE
BRUKE ROMMET.

Tegning

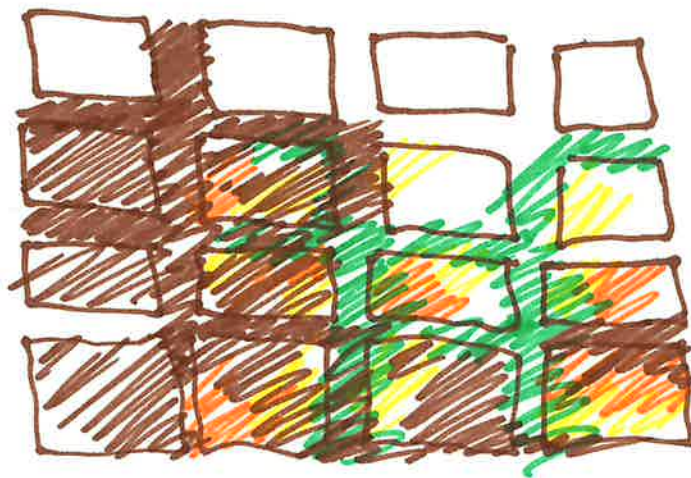
ROM FOR FLEKSIBILITET
"BRUKERNE BESTEMMER

Materialbruk

Tekst/forklaring

Varer, holdbare
materialer som
varer lenge og
blir varmere
med tiden.

Tegning

PALETTER

Tekst/forklaring

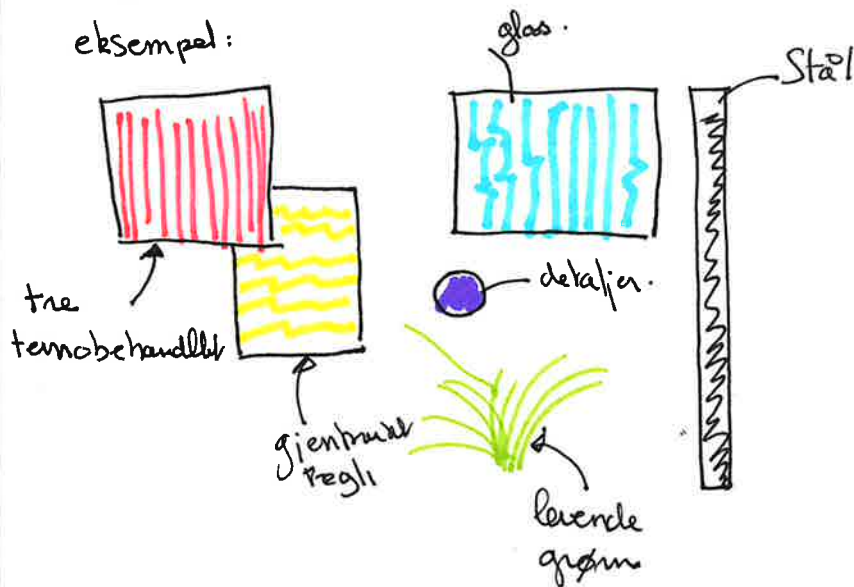
- Veileder / krever
bruk av materialpaletter
for byggeskemaet.

med bevissthet =

- Bærekraft.
- Kontrast.
- Følelse.

Tegning

eksempel:

- Tre gi god følelse.
- Bærekraftig = varighet.
- Grønn er nødvendighet
- detaljer for øye.

.....

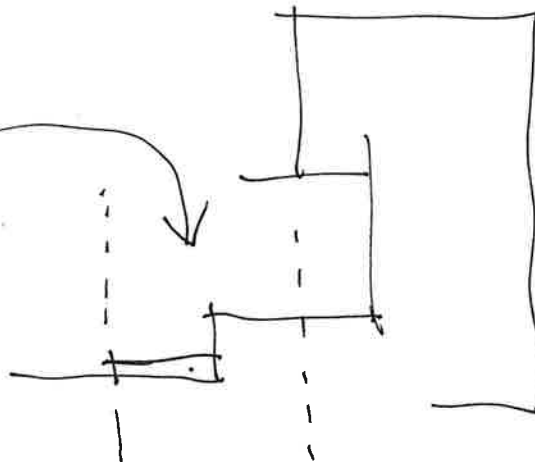
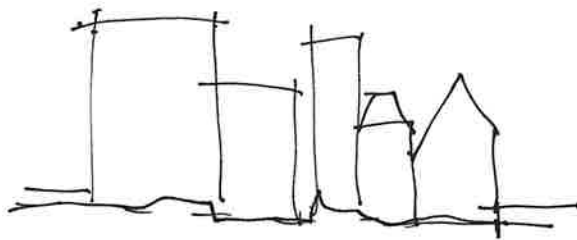
FARGER OG MATERIALER

Tekst/forklaring

VARIASJON/
HOMOGENITET

HANNOFFENTLIGE
HALVPRIVATE
SONER

UFORMELLE
NATURLIGE
MØTEPLASSER

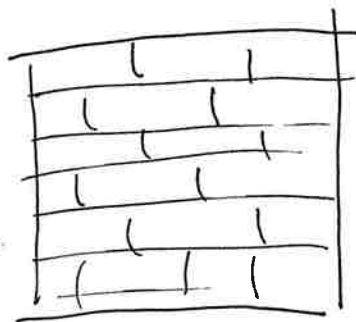
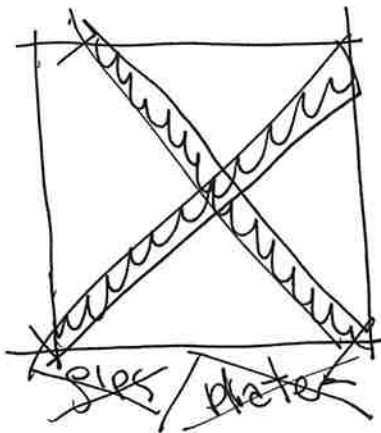
Overskrift

TEKSTURE

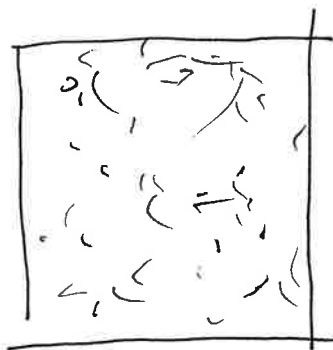
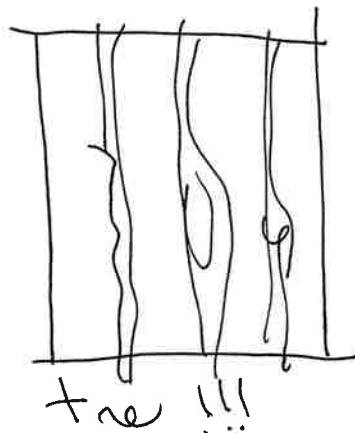
Tekst/forklaring

U^o øke grad
av tekstur på
fasadene / veggene

Tegning

tegg

bebug

Positiv friksjon

Tekst/forklaring

Kreve? Oppfordre
til at kvar nye bygg
aktivt skal "tilby" noko
til gaterommet?

Fokuss på «dørdistanse»??

Appellere med visuell kompleksitet?

Tilby takhile gleder?

Ein plass å sitte?

Ein historisk anekdote?

Bygge stedsidenhet?

Tegning

Strategi for «positiv friksjon»
i byrom, gater og fasader?

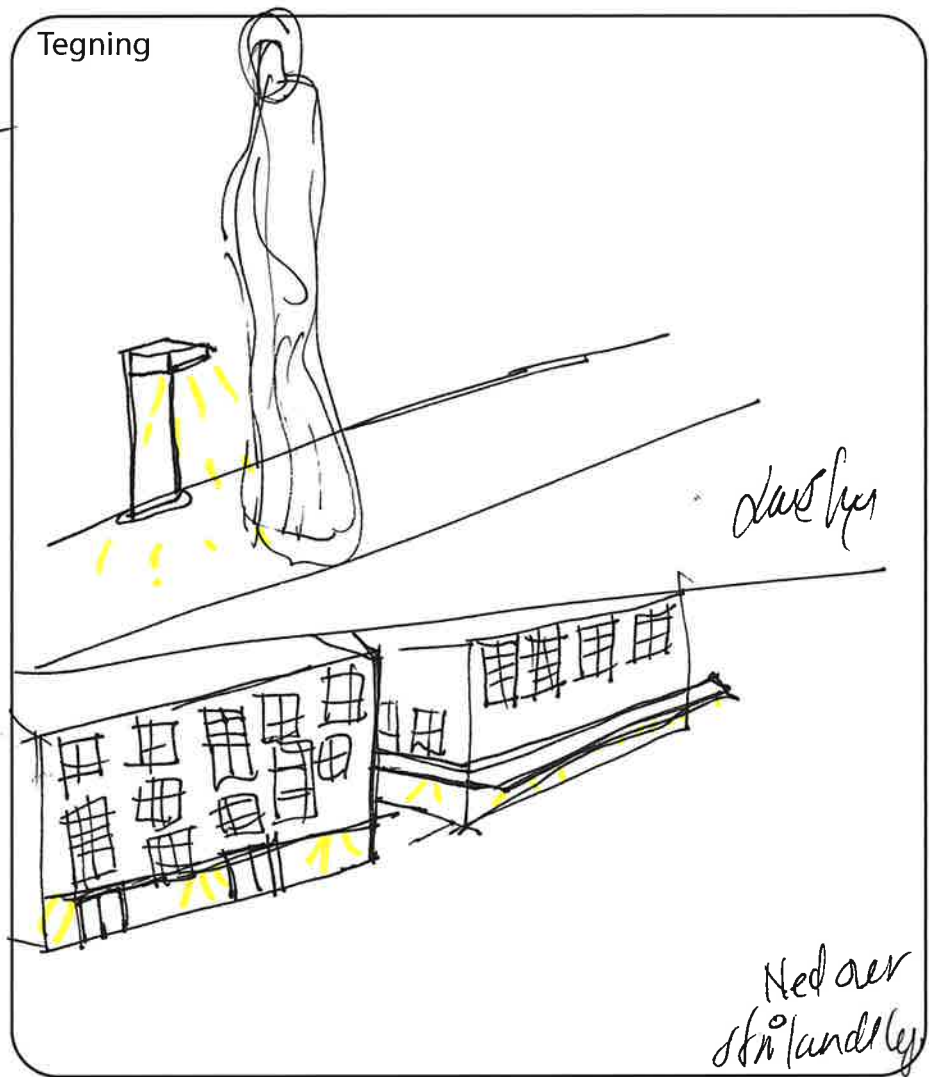
Overskrift

Redusert belysning for-
einande lys.

Tekst/forklaring

å redusere Lysforurening
å prioritere kvar og
lita mangele byen
tynn av lys for
å opplevast trygg
og å vere sikker
for ferdsel.

Tegning

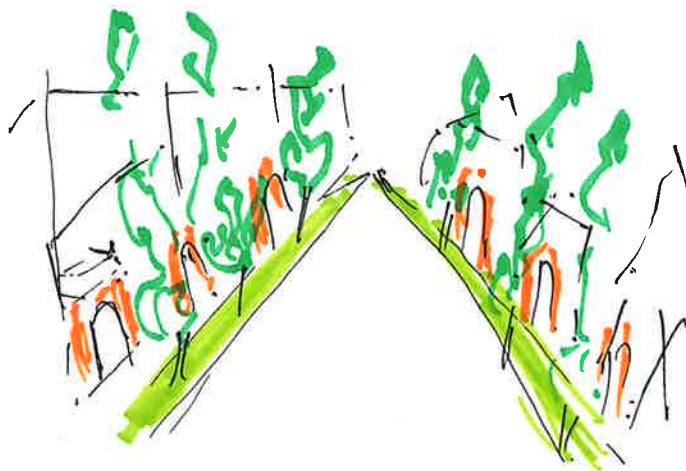
Overskrift

City street.

Tekst/forklaring

A street having trees
both side.

Tegning

PLASS TIL NATUR BYNATUR - BYROM

Tekst/forklaring

Fabindelser som
henger sammen.
Reparasjon av
natur og tilføring
av natur.

Tydelige byrom -

Mellomrommene -
to ansvar for
mellomrommene...
grenne til neste prosjekt

Tegning

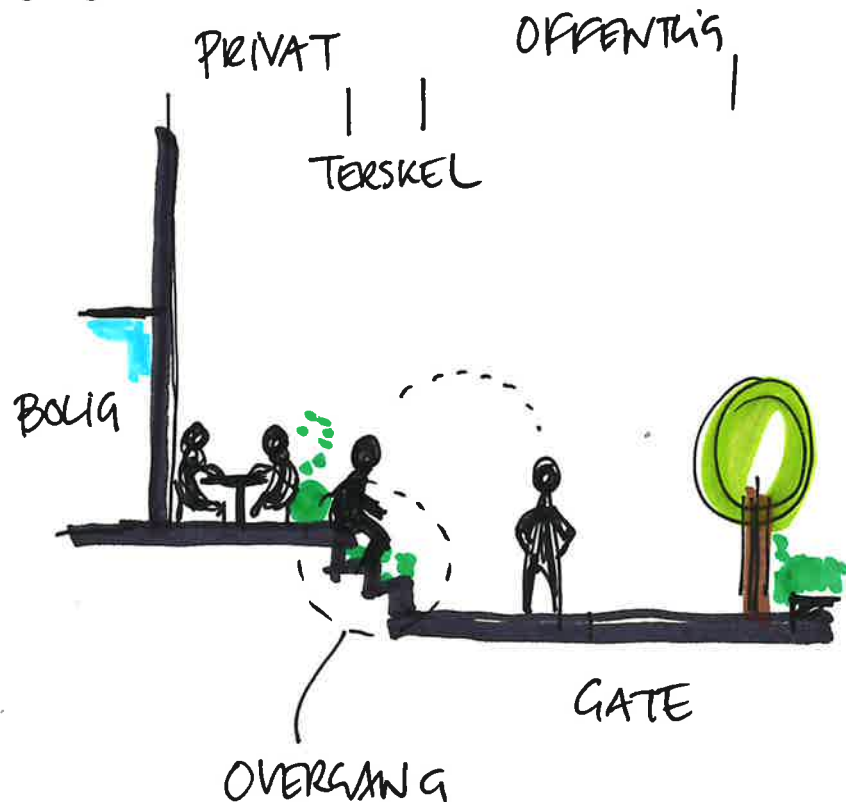
KANTSONEN

Tekst/forklaring

DEN VIKTIGE SONEN
MELLOM OFFENTLIG
OG PRIVAT ~
SÆRLIG HVIS DET
SKAL VÆRE BOLIG
I 1. ETASJE.

JOBBE MED NIVÅER
OG AVSTANDER.

Tegning

PRIORITERE NATUREN

Tekst/forklaring

- LYDEN AV NATUREN:
- VANNET, FUGLENE
- GRESSET, VINDEN SOM
RASLER I BLADER.

Tegning

Overskrift

Probleme "pedestrians" när det snöar

Tekst/forklaring

- Plan and design considering the winter season effects.
- Think about universal design in the streets (crollers, wheelchair, blind, etc.)
- Age-friendly principles
- Maybe draw site plans considering snow in the landscape

Tegning

Overskrift

LUKKEDE TORG

Tekst/forklaring

LUKKEDE
TORG SKJERMEN
FOR VIND OG
ER BYDELENS
VIKTIGSTE
FELLESROM
GJERNE
MELLOM
50 OG 70 METEN
I BREDDEN

Tegning

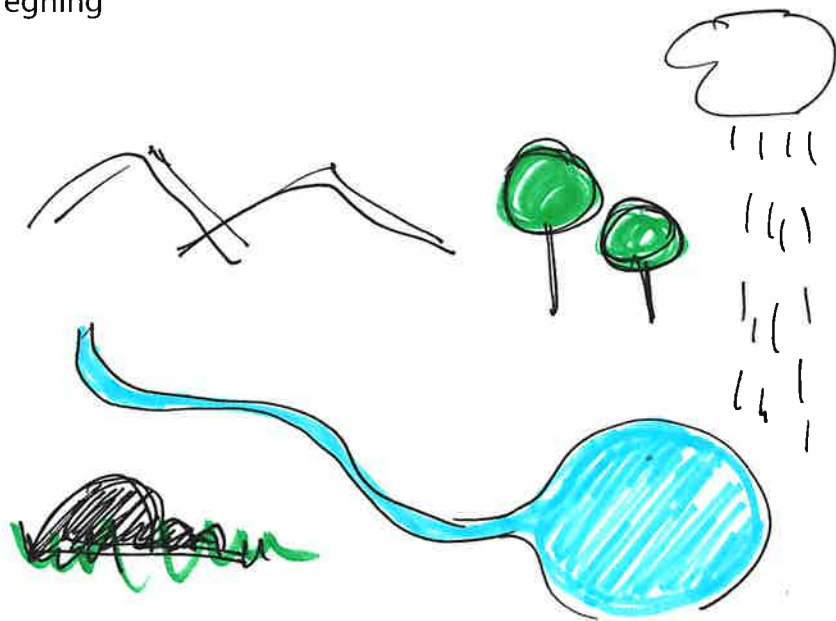
Overskrift

^{ing}
Bringe naturlige
elementer

Tekst/forklaring

Blå-grønne
løsninger i alle
områder / projekter
kvalitet på ulemper
for alle

Tegning

Overskrift

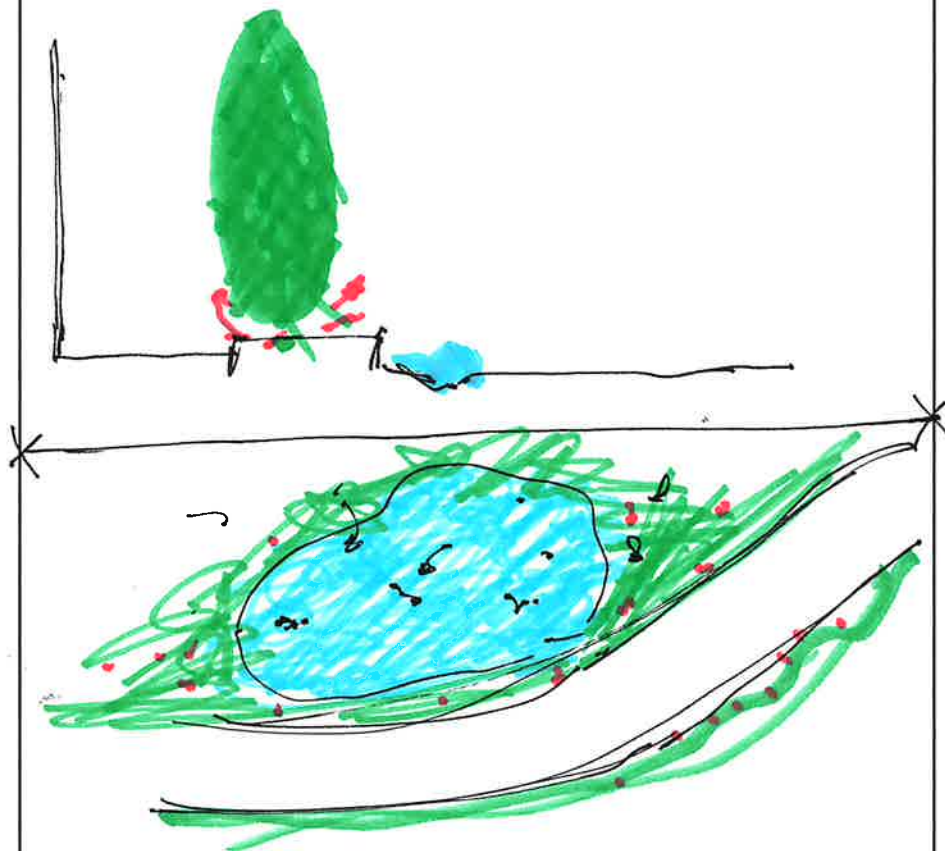
Livande grönt / blått

Tekst/forklaring

Å ha med regnvatten,
planter, livande
element från naturen
in i bgen.

Reservera areal till å
vere "urorte", ville.

Tegning

1. VIKTIGST I EN ARKITEKTURENILEDER?

Hvem er målgruppen?
Hvem gjelder den for?

Overgangene og møteplassen!
Inne/ute
Offentlig/privat

2. Hva kan DEN HJELPE TIL MED?

Alle er enige om at
nuke av det som er
bygget ~~er~~ de siste
årene ~~er~~ ikke bra.
er

Prosen?
Hvordan fungerer
en god prosen?

Bedre by
Bedre
arkitektur!

Tilvitt

Målgruppe

definition af den specifikke
kontekst som et projekt
indgår i.

Byggemyndigheder

Samtale

Udviklerteam

Generelle

vs

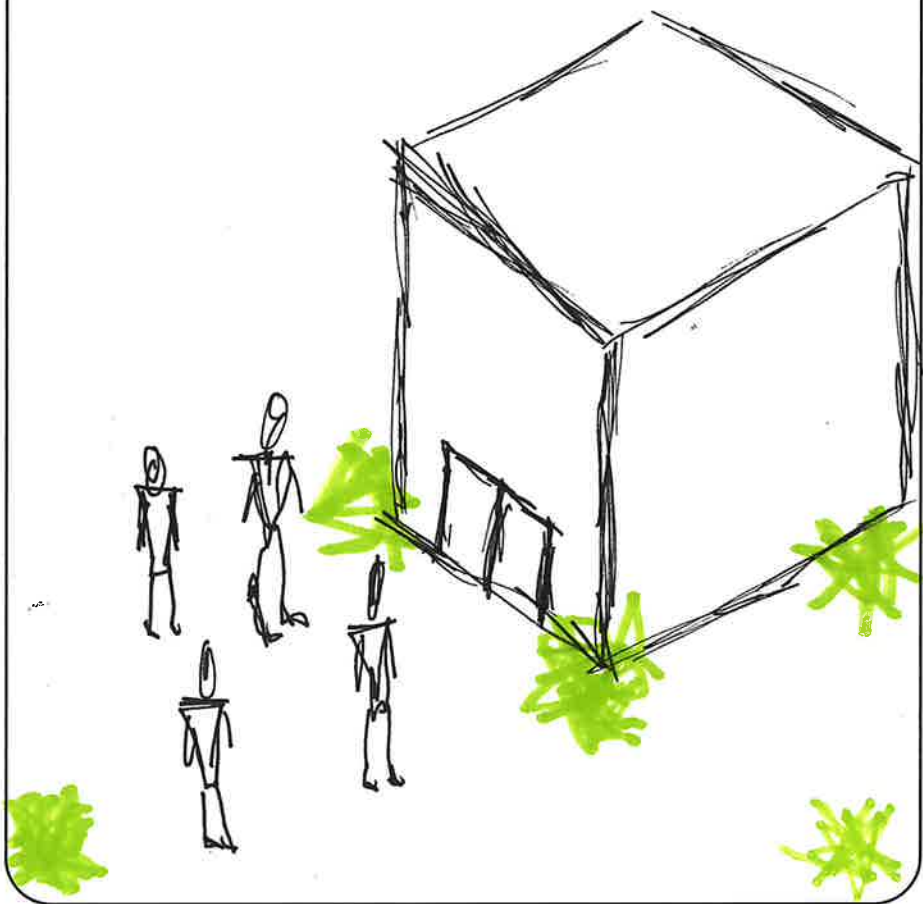
det specifikke

Samtalen mellem
arkitekten og myndigheden

Overskrift

Tekst/forklaring

Tegning

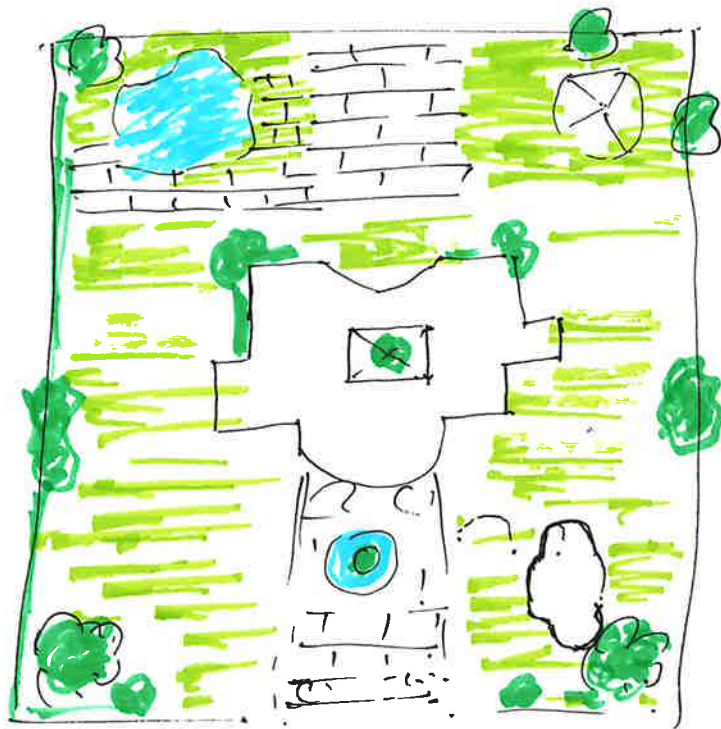

Overskrift

Site Plan.

Tekst/forklaring

Tegning

OMBROK AV BYGG

Tekst/forklaring

Å GI NYTT LIV TIL
TOMME BYGG KREVER
KREATIV PROBLEMLØSNING
& TILRÅNINGER PÅ
SIDEN AV REGJERKET
OG ET LØSNINGSORIENTERT
TANKESETT. SKAP

ROM FOR DETTE I STEDET
FOR Å BRUKE "GUL LISTE -
~~REKLISTE~~ STEDER" som
begrensnings og 'mal'

Tegning

Overskrift

BEHOVSORIENTERTH
~~OMBROR AV BYGG~~
~~NYTT LIV I TAMME BYGG~~

Tekst/forklaring

MÅNGLER OFTE I
~~ÄR~~ DAGENS
BYGGMÅNGLER &
BYGGENHETEN.

BROU F.E.KS.

DESIGNSTYRTE
PRESSOR FOR Ä

SÄKRE AT PROJEKTET
GÅR EFFEKT
ANSKGT

Tegning

Overskrift

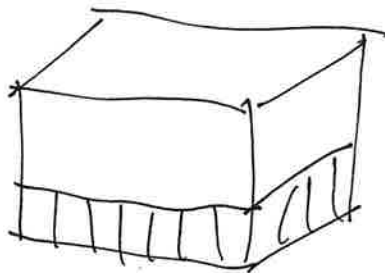
BÆREKRAFT.

Tekst/forklaring

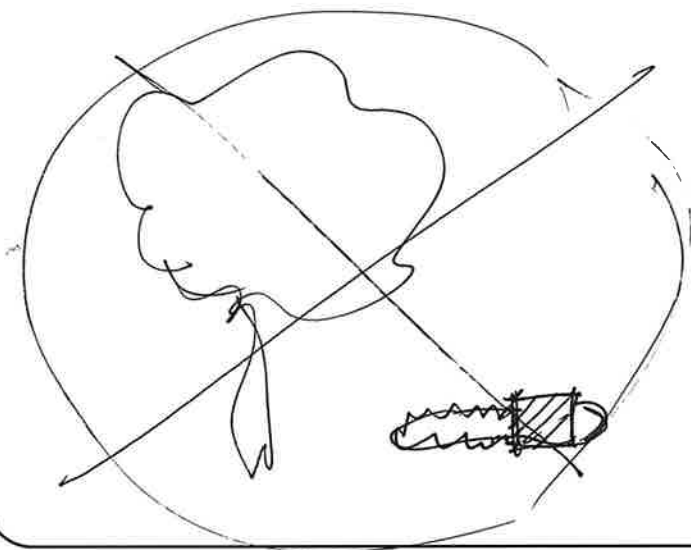
Forbud mot
å bygge ned
jompulig mark
(myr, skog, etc.).

Tegning

Gjenbruke eksisterende
bygg!

Gamle hus
er fine

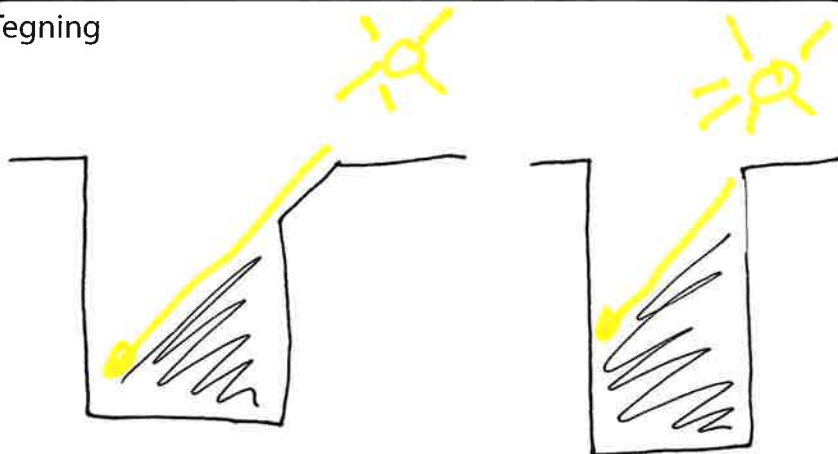
SOL og DAGSLY.

Tekst/forklaring

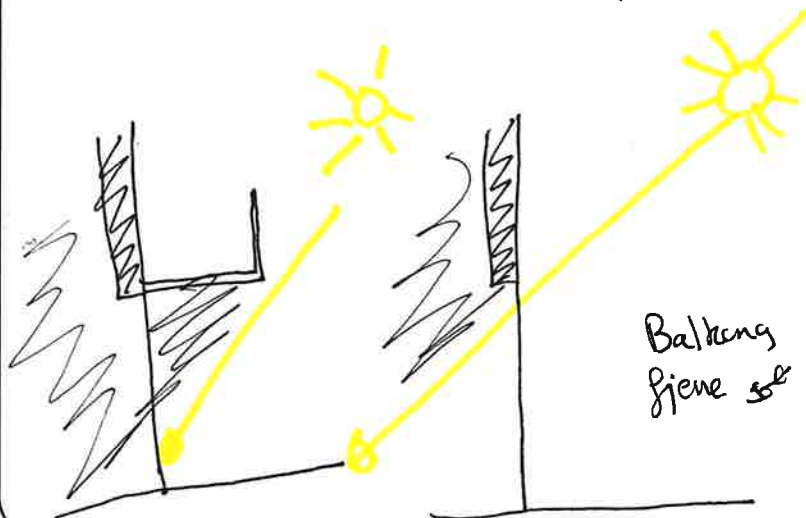
Det er det viktigste
for en god by og
inneklima.

Slipp Sol til gatene
og inne.

Tegning

Strå tak gir mer sollys til gate

Balkong
gjøre sol

Overskrift

~~PROPOSJONSVÆRKTØY~~

DET Å KUNNE SE
HIMMELEN FRA Plassen

Tekst/forklaring

- ~~Prop~~
- PROPOSJONSVÆRKTØY
FOR Å SIKKE LYS, LUFT

Tegning

